

Nr 159.

Av herr **Jönsson** i Fridhill, om nedsättning av extra statsbidraget åt registrerade sjukkassor.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln upptagit bl. a. dels i anslag 2,900,000 kr. till sjukkaserverksamhetens befrämjande, dels förslagsanslag 1,900,000 kr. till extra statsbidrag för år 1921 åt registrerade sjukkassor.

Att Kungl. Maj:t ansett sig böra framställa proposition om ovan nämnda anslag, vilka förekommit även föregående år, ehuru med lägre belopp, är förklarligt. Det kan emellertid ifrågasättas, om icke förslagsanslaget på 1,900,000 kronor, avsett att utbetalas såsom extra sjukhjälp till medlemmar av registrerade sjukkassor, som åtnjuta sjukhjälp inom resp. sjukkassor, skulle kunna delvis inbesparas och att medel i stället lämpligen skulle kunna anvisas för andra statsändamål.

Anslag till sådan extra sjukhjälp beviljades första gången år 1918 med hänsyn till rådande dyrtid. Det anfördes också såsom skäl, att statsbidraget till sjukkassorna i vårt land utginge med vida lägre belopp än statsbidraget till sjukkassorna i Danmark. För år 1919 blev anslag även beviljat och likaledes för 1920, då det beräknas att 1,744,000 kr. förskotterats av sjukkassorna för extra sjukhjälp på statsverkets bekostnad. Anslaget är givetvis att beteckna såsom tillfälligt och måste förr eller senare indragas. Visserligen fortfar ännu kristiden, men det allmänna prisfall, som redan inträffat och fortfarande pågår, är bestridligt och bör föranleda reduceringar av tillfälliga dyrtidsanslag där så kan ske. En jämförelse mellan statsbidragen till sjukkassorna i Sverige och Danmark torde icke numera visa någon sämre ställning för de svenska kassorna.

Det finnes också andra skäl, som tala för att den extra sjukhjälp i vissa fall kan indragas, och det torde böra framhållas, vilken fres-

telse till bedrägeri, som detta anslag föranleder, då tillräcklig kontroll över utbetalningen svårligen kan åstadkommas. För övrigt bör det vara tydligt, att den relativt obetydliga hjälp, som anslaget innebär, i många fall icke alls motsvarar sitt ändamål. Icke heller kan det vara riktigt, att denna statshjälp lämnas till personer, som icke äro i behov därav, endast därför att de tillhöra registrerade sjukkassor. Att lämna extra sjukhjälp till personer, t. ex. i allmän tjänst, vilka under sjukdom upp bära hela eller nästan hela sin lön och dessutom dyrtidstillägg, eller för vilka det belopp, som erhålles i extra sjukhjälp, icke spelar någon nämnvärd roll, borde helt naturligt icke ifrågakomma. Genom att begränsa den extra sjukhjälpen till sådana fall, där iråkad sjukdom medför förlust av hela arbetsförtjänsten och där denna arbetsförtjänst är så låg, att inga besparingar varit möjliga, skulle säkerligen mera än hälften av det begärda anslaget kunna inbesparas.

Ett så betydligt anslag av statsmedel, som här är fråga om, skulle helt visst med större effekt kunna användas för nödvändigare ändamål. Läkarebristen är som bekant oerhörd inom vidsträckta delar av landet. Till och med i södra Sverige finnas provinsialläkarebefattningar, som ej kunnat tillsättas av brist på sökande. I årets statsverksproposition är hela det beräknade anslaget till förste provinsialläkare och provinsialläkare upptaget till 1,564,800 kr., således vida mindre än förslagsanslaget till extra sjukhjälp. Att det vore ett sjukkasseintresse av stor räckvidd, om läkarevården bleve bättre tillgodosedd, ligger i öppen dag. Vidare må påpekas, att frågan om obligatorisk sjukhjälp blivit uppskjuten. Om denna fråga en gång skall lösas, kommer tvivelsutan detta att medföra högst betydliga kostnader, icke minst i och för den förberedande organisationen.

Under åberopande av vad ovan anförts tillåter jag mig föreslå,
att riksdagen beslutar minska det i årets statsverksproposition upptagna förslagsanslaget 1,900,000 kr. till 900,000 kr., att utgå som extra sjukhjälp åt sjukkassorna för år 1921 till beredande av understöd utöver sjukhjälpen vid sjukdom, som medför förlust av hela arbetsförtjänsten för dem, vilka under föregående år voro upptaxerade till högst 4,000 kronors inkomst.

Stockholm den 21 januari 1921.

Sven Jönsson.